

Ključ sigurnosti prevencija i cjeloživotno učenje

U organizaciji ZIRS Učilišta - Ustanove za obrazovanje odraslih, Znanstveno-stručnog časopisa „Sigurnost“ i suorganizatora Hrvatskog društva za medicinu rada – Ogranak Zagreb, održana je 23. tradicionalna godišnja nacionalna konferencija s međunarodnim sudjelovanjem „**Znanjem do sigurnosti i zdravlja na radu**“, koja je na plenarnom dijelu okupila više od 400 sudionika, a na dvodnevnim radionicama njih više od 250.

Pokrovitelji konferencije bili su Ministarstvo znanosti i obrazovanja Hrvatske i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje. Partneri konferencije bili su Europska poduzetnička mreža, Zdravstvena ustanova „Vaš pregled“, Matica hrvatskih sindikata i Udruga „Sve za Nju“.

Kao gosti na konferenciji bili su nazočni predstavnici Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Hrvatske, predstavnici Ministarstva rada i socijalne politike Republike Sjeverne Makedonije, dekani, prodekani i predstavnici obrazovnih ustanova u području sigurnosti i zaštite te predstavnici strukovnih udruga koje djeluju u sigurnosti i zdravlju na radu.

Konferencijom i pratećim sadržajima nastavljena je misija promicanja značaja cjeloživotnog učenja, unapređivanja znanja, podizanja svijesti, razmjene informacija

i dobre prakse s ciljem služenja potrebama svih sudionika koji su uključeni u sigurnost i zdravlje na radu.

Zahvaljujući velikom odazivu, podršci i iskazanom interesu, već 23 godine održava se najveća godišnja nacionalna konferencija o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu u Republici Hrvatskoj, koja obogaćuje, unapređuje, stvara dodanu vrijednost, čini mjerljivu i pozitivnu razliku, pa je s razlogom naglašeno da „tradicija koja traje, zlata vrijedi“.

U svečanom dijelu konferencije dodijeljene su nagrade i priznanja istaknutim pojedincima i tvrtkama za postignuća u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu za 2023. godinu.

Dobitnik nagrade Oscar za ostvarene iznimne i vrijedne rezultate u promicanju i unapređenju sigurnosti i zdravlja na radu u Republici Hrvatskoj (nagrada za životno djelo) je prof. dr. sc. Marinko Đ. Učur. Uz nagradu dobitniku je uručen i poklon bon za sistematski pregled u Zdravstvenoj ustanovi „Vaš pregled“.

Ove godine prvi puta prolašeni su i dodijeljene su nagrade najboljim stručnjacima za zaštitu na radu, na način da su na temelju javnog poziva kandidate/kinje mogle nominirati pravne i fizičke osobe te strukovne udruge. Nakon toga, svi stručnjaci zaštite na radu mogli su aktivno sudjelovati i glasovati kako bi izabrali najbolje.

Ovogodišnji najstručnjak zaštite na radu i dobitnik zlatnog Srca sigurnosti je Vinko Šarić iz tvrtke Rimac Technology d.o.o., a dobitnica srebrnog Srca sigurnosti je Marija Petras Palačić iz tvrtke Ericsson Nikola Tesla d.d.

Dodjeljenje su godišnje nagrade Oscar za doprinos razvoju kulture sigurnosti i zdravlja na radu. U kategoriji velikih tvrtki dobitnik je HEP Toplinarstvo d.o.o., a nagrađen je i rukovoditelj Službe za zaštitu na radu Darko Jelača, za ostvarene rezultate na unapređivanju sigurnosti i zdravlja na radu. U kategoriji srednjih tvrtki dobitnik Oscara je MI MARIS d.o.o., a u kategoriji malih tvrtki Makoter d.o.o.

Posebna nagrada za prilog kojim se promiče sigurnost i zdravlje na radu u televizijskom novinarstvu uručena je Matei Ćorić Brunović, novinarki Nove Tv, za prilog o radnicima koji rade na poslovima u ekstremnim niskim i visokim temperaturim uvjetima.

Za doprinos u promicanju mjera prevencije, sigurnosti i zdravlja na radu u javnom prostoru priznanja su primili Cvetan Kovač, Ana Šijaković te Ivana Krišto.

Priznanja za doprinos 20 - godišnjoj suradnji na području zaštite na radu u regiji „Alpe-Jadran“ uručena su Jeri Gašperovu i Krešimiru Telebecu.

Najbolji studenti studija zaštite i sigurnosti Anamarija Bilić - Veleučilište u Rijeci, Ida Bulić - Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Renato Ribarić - Veleučilište u Karlovcu primili su priznanja, poklon bon u vrijednosti od 300 € za stručno usavršavanje prema vlastitom izboru programa u ZIRS Učilištu, pravo na objavu sažetka završnog rada u časopisu „Sigurnost“ te poklon bon za zdravstvenu uslugu u Zdravstvenoj ustanovi „Vaš pregled“.

U radnom dijelu konferencije u sklopu dvije tematske cjeline; „Prevencija ključni čimbenik zaštite zdravlja na radu“ i „Cjeloživotno učenje; obrazovanje, osposobljavanje, usavršavanje temelj sigurnosti na radu“, prezentirano je 20 izlaganja domaćih i stranih autora, koji su predstavili najinteresantije i najaktualnije

teme koje će usmjeriti daljnje djelovanje i zauzimanje za sigurno i zdravo radno okruženje. Sudionicima se izlaganjem o značaju edukacije i prevencije u sigurnosti i zdravlju na radu obratila Sunčana Glavak, zastupnica u EU parlamentu.

Sadržajan program konferencije proširen je na pred i post konferencijski program i šest interaktivnih tematskih radionica, kojima su obuhvaćene teme: Siguran rad na gradilištu; ispitivanje fizikalnih i kemijskih čimbenika u radnom okolištu (mikroklima, rasvjeta, buka, vibracije, prašina); Aktualnosti u području zaštite na radu; Obilazak radnog mjesta; tko, kada, zašto, kako?; Studija slučaja „Istraživanje nesreće na radu i daljnje postupanje“ te Praktične vježbe za prevenciju i očuvanje zdravlja mišićno-koštanog sustava. Sedma radionica „Pravne „vruće“ teme iz područja zaštite na radu“ odgođena je zbog zdravstvene spriječenosti voditelja i održati će se online u drugom terminu.

Predstavljena je nova stručna knjiga u izdanju znanstveno-stručnog časopisa „Sigurnost“, „Osnove prava i zakonodavstvo zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u EU“.

Ovogodišnja konferencija u čijem su radu sudjelovali stručnjaci iz područja zaštite na radu i zaštite zdravlja, bila je prilika za razmjenu znanja, mišljenja i iskustva, interdisciplinarno povezivanje, dijalog i prezentaciju ideja i rješenja kojima je moguće doprinijeti oblikovanju inovativnog, sigurnog i zdravog radnog okruženja.

U izlaganjima su predstavljeni novi trendovi, preventivni postupci i iskustva u zaštiti na radu i promicanju zdravlja, a ukazano je da postoje mnogi izazovi za prevenciju zdravlja i sigurnost na radu, ali istovremeno i moguća primjenjiva praktična rješenja.

Ukazano je da su visoka razina zaštite na radu i dobro zdravlje radnika nužan uvjet za produljenje radnog vijeka te aktivno i zdravo starenje. Programe promicanja zdravlja na radnom mjestu potrebno je stalno nadograđivati i prilagođavati promijenjenim okolnostima.

Automatizacija, robotizacija i digitalizacija snažno utječu na organizaciju rada, radno vrijeme, vještine potrebne za obavljanje poslova, uvjete rada i socijalni dijalog. Cijele industrije i usluge se mijenjaju. Stvaraju se novi oblici zapošljavanja i rada. Dok neka zanimanja nestaju, nova se stvaraju. Sve više radnika radi kraće ili duže radno vrijeme izvan prostorija poslodavca, tj. izvan kontroliranog radnog i sigurnog okruženja.

Sigurnost, zdravlje i dobrobit na radu najveći su prioritet u radnom okruženju i temelj održivog poslovnog uspjeha. Učinkovito osiguranje sigurnosti i zdravlja na radu bez ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom nacionalni je interes i interes radnika te obveza poslodavaca.

Napori za podizanje razine kulture prevencije u radnom okruženju moraju postati zajednička obveza Vlade, socijalnih partnera, poslodavaca i radnika. Visoka razina kulture sigurnosti i zdravlja na radu moguća je samo ako sve zainteresirane strane preuzmu svoj dio odgovornosti, surađuju i međusobno se nadopunjuju.

Nema gospodarskog i društvenog razvitka te održivog načina poslovanja bez sigurnog i zdravog radnog okruženja. Prevencija je važna sada više nego ikada. U fokusu svakodnevnog djelovanja mora biti kako rad učiniti sigurnim i zdravim i što je potrebno dodatno činiti da se očuva radna sposobnost radnika i omogućiti duži radni vijek.

Ključna je zadaća u stvaranju sigurnosne kulture kako bi se spriječile ozljede, nesreće na radnom mjestu, profesionalne i druge bolesti povezane s radom. Cilj je izgradnja sigurnijih i zdravih radnih mjesta za budućnost, istaknuto je na konferenciji.

Poruka ovogodišnje konferencije bila je "Učinimo korak prema sigurnijem i zdravijem radnom okruženju!". I ta poruka nije bez razloga. Statistički podaci zabrinjavaju jer pokazuju da je u posljednjih pet godina, uz ukupno 84.451 prijavljenih ozljeda na radu registrirano i 256 smrtnih slučajeva u radnim prostorima, od čega 144 zbog nesreća a čak njih 112 zbog bolesti radnika! Pored toga, velik je kadrovski deficit inspekcije zaštite na radu i timova medicine rada što zahtijeva poduzimanje odgovarajućih planskih mjera od strane Vlade.

Na konferenciji je između ostalog rečeno da su sigurnost na radu, zdravlje na radu, očuvanje radne sposobnosti, dobrobit na radu, ali i skrb o cjeloživotnom zdravlju, vrednote od posebnog nacionalnog interesa i preduvjeti demografskog, gospodarskog i društvenog razvoja. Sigurno i zdravo radno okruženje temeljno je ljudsko i radno pravo, što upućuje na odgovornost i djelovanje; od sadržaja, kvalitete, praktične primjenjivosti i stabilnosti propisa do praktičnog svakodnevnog savjesnog i predanog postupanja.

Dinamične promjene u svijetu rada, klimatske promjene i drugi čimbenici predstavljaju sve veći rizik za zdravlje, što upućuje na obvezu sveobuhvatnog i

usmjerenog djelovanja. Polazeći od aktualnog stanja i trendova koje bilježimo u Hrvatskoj, istaknuta je potreba sinergije u planiranju i djelovanju na svim razinama između područja zaštite na radu i zaštite zdravlja radnika, uz poduzimanje mjera prevencije, cjeloživotnog učenja, osvještavanja i informiranja.

Sudionici ovogodišnje konferencije, pred i post konferencijskih radionica, ocijenili su da su ispunjena njihova očekivanja te da im je ponuđeni sadržaj pružio nove ideje i dodatnu motivaciju za djelovanje na unapređivanja stanja u njihovim radnim sredinama.

Na konferenciji je istaknuto da je sudjelovanje na ovom skupu i radionicama najbolji poticaj i motivacija za djelovanje, jer osim kvalitetnog sadržaja i administrativne evidencije polaznici imaju i dodatni motiv. Potičući i vrednujući cjeloživotno učenje i osobni razvoj svakog pojedinca, organizatori će sudjelovanje polaznika u njihovim programima, kako ove, tako i naredne 2024. godine individualno bodovati, a najmarljiviji koji prikupe potreban broj bodova primit će priznanje OSCAR SAFETY EDUCATION (Oskar sigurnosno obrazovanje), kao dokaz ulaganja u osobni razvoj, podizanje stručnih kompetencija i predanost unapređivanju sigurnosti i zdravlja na radu. Time će sadašnjim i budućim poslodavcima moći prezentirati svoj profil.

Organizatori ove konferencije ZIRS Učilište - Ustanova za obrazovanje odraslih i Znanstveno-stručni časopis „Sigurnost“, svake godine čine novi iskorak, potvrđujući usmjerenost ka društvenoj odgovornosti.

Ove godine dodjelom donacije od 2.000 € podržali su aktivnosti u pružanju pomoći ženama oboljelima od karcinoma, okupljenima u udruzi „Sve za Nju“, a kao gostima sudjelovanje na konferenciji omogućeno je studentima studija zaštite i sigurnosti.

Organizirana je za sudionike konferencije i akcija preventivne kontrole zdravlja, a u posebnim terminima „aktivni početak i aktivne pauze“, prikazane su praktične i korisne vježbe za prevenciju mišično-koštanih bolesti koje se mogu izvoditi u radnim okolinama i drugim prilikama.

Na kraju ovog cjelodnevnog događaja u ozračju dobrog raspoloženja i adventa sudionici konferencije svojim ulaznicama sudjelovali su u nagradnoj igri, a najsretniji su osvojili poklon bonove za sistematske preglede koje je dodijelila Zdravstvena ustanova „Vaš pregled“, zatim uređaje za mjerenje krvnog tlaka koje je dodijelila tvrtka ZIRS d.o.o. iz Zagreba, časopis „Sigurnost“ dodijelio je godišnju pretplatu i novu knjigu, a ZIRS Učilište dodijelilo je dobitnicima poklon bonove za stručno usavršavanje prema vlastitom izboru programa u ZIRS Učilištu u vrijednosti 300 €.

Najavljena je 24. konferencija koja će se pod nazivom „Sigurnost i zdravlje – temeljno načelo i pravo na radu, održati 5. prosinca 2024. u Zagrebu, uz poruku “Bez kompromisa za inovativno, sigurno i zdravo radno okruženje 7/24!“, a sastavni dio te konferencije su i radionice koje će se održati 21.3., 25.4., 11.6. i 24.10.2024.

U siječnju 2024. počinju prijave za konferenciju, a ulaznica omogućava i sudjelovanje na radionicama bez plaćanja kotizacije i popust, a polaznicima prikupljanje osobnih bodova za priznanje OSCAR SAFETY EDUCATION.

Vitomir Begović